

ΔΕΥΤΕΡΑ

— Έχουμε μια ειδοποίηση για βόμβα, Ζεράρ. Στο περιστύλιο, γύρω από το ιερό. Φαίνεται να είναι πολύ σοβαρό αυτή τη φορά.

Με τον έναν ώμο ακουμπισμένο στο πλαίσιο της πόρτας, τη γιγάντια κλειδοθήκη του να κρέμεται από το χέρι, ο φύλακας παρατηρούσε τον σκευοφύλακα που καταπιανόταν να ανοίγει ένα ένα τα ντουλάπια του σκευοφυλακίου, να βγάζει από εκεί πανιά, σφουγγάρια, προϊόντα συντήρησης για ασημικά, μουρμουρίζοντας ανά τακτά χρονικά διαστήματα κάτι βρισιές δικής του επινόησης.

— Με ακούς, Ζεράρ; Θα 'πρεπε να πας να ρίξεις μια ματιά, στο λέω. Δεκαπέντε χρόνια καριέρας, δεν έχω ξαναδεί τέτοιο πράγμα. Έχει τα πάντα για να τινάξει στον αέρα ολόκληρο τον καθεδρικό ναό.

Ο Ζεράρ διέκοψε τα ψαχουλέματά του και έδειξε επιτέλους να ενδιαφέρεται για το φύλακα. Αυτός, μόλις είχε κρεμάσει την κλειδοθήκη σε ένα απλό καρφί, μηπηγμένο στην ξύλινη επένδυση του σκευοφυλακίου.

— Σε λίγο, αν θες, θα πάω να δω. Εντάξει τώρα; Είσαι εντάξει;

— Τι συμβαίνει σήμερα, Ζεράρ; Δεν έχεις πια χρόνο για τα επείγοντα;

— Άκου, μου τη δίνεις, πραγματικά. Τριάντα χρόνια δουλεύω εδώ. Κάθε χρόνο το ίδιο πράγμα, κάθε Δεκαπενταύγουστο πρέπει να μου δημιουργούν ένα απίστευτο μπάχαλο μέσα στο σκευοφυλάκιο. Κι εγώ δεν βρίσκω πια τίποτα την άλλη μέρα. Θέλω δυο ώρες για να τα τακτοποιήσω όλα. Ωστόσο, δεν είναι δύσκολο. Έρχονται, βάζουν τα ράσα τους, κάνουν τη λιτανεία τους και παραδίπλα τη λειτουργία τους, ξανάρχονται, βγάζουν τα ράσα τους και άντε γεια, τα λέμε του χρόνου πάλι... Γιατί χρειάζεται να πηγαίνουν να σκαλίζουν στα ντουλάπια;

— Τι έχασες, Ζεράρ; πες μου.

— Τα γάντια μου. Το κουτί με τα γάντια για τα ασημικά. Χωρίς γάντια, χαλάω τα χέρια μου με αυτά τα φριχτά προϊόντα.

— Θέλεις να σε βοηθήσω να ψάξεις; Δεν έχω άλλη δουλειά, μόλις τέλειωσα με το άνοιγμα του ναού.

— Άστο, να, βρήκα. Ωστόσο, δεν είναι δύσκολο να ξαναβάζει κανείς τα πράγματα στη θέση τους, για όνομα του Θεού...

Ο φύλακας έψαξε στην τσέπη του, έβαλε ψιλά στη σχισμή της αυτόματης μηχανής καφέ και πίεσε ένα κουμπί. Με ένα νεύμα χαιρέτησε τον σκευοφύλακα, έπειτα, με το που πήρε στα χέρια του το αχνιστό ποτηράκι, πήρε το δρόμο προς το εσωτερικό του καθεδρικού ναού. Ο Ζεράρ τον άρπαξε στο διάδρομο.

— Για πες μου, λοιπόν, η βόμβα σου... Αξίζει να πάω ως εκεί;

— Έχει όλα τα απαραίτητα, είναι σίγουρο: το τικ-τακ, το χρονοδιακόπτη, τις ράβδους δυναμίτη.

— Καλά, θα πάω να κοιτάξω σε λίγο, πριν τη λειτουργία των εννιά. Ίσως να είναι ακόμη εκεί. Πού είναι κρυμμένος ο εκρηκτικός μηχανισμός σου; Για λέγε.

— Στο περιστύλιο, μπροστά στο παρεκκλήσι της Παναγίας των Επτά Θλίψεων¹. Θα τον δεις, αδύνατο να σου ξεφύγει.

Το κλίτος άρχιζε σιγά-σιγά να γεμίζει με το καθημερινό κύμα τουριστών. Μεταξύ οκτώ και εννιά το πρωί, οι Ασιάτες κυριαρχούν: η Παναγία των Παρισίων, έναρξη ενός προγράμματος που στη συνέχεια τους οδηγεί, σε διάστημα μιας και μόνο ημέρας, στο Λούβρο, στη Μονμάρτη, στον Πύργο του Άιφελ, στην Όπερα και στα μαγαζιά της λεωφόρου Οσμάν².

Ο Ζεράρ έσπρωχνε το καρότσι του παραφορτωμένο με χαρτοκούτια, σταματώντας μπροστά σε κάθε πλευρικό παρεκκλήσι του ναού. Με μια μηχανική κίνηση, έκοβε κάθε χαρτοκούτι γύρω από τη βάση του, μετά ανασήκωνε το καπάκι, αποκαλύπτοντας μια στοίβα κεριών με την εικόνα της Παρθένου, τα οποία τακτοποιούσε αμέσως στα παγκάρια ανάλογα με το μέγεθός τους. Πάνω από το σημείο πώλησης των κεριών ήταν γραμμένο με φωτεινά γράμματα και σε διάφορες γλώσσες: *Λάβετε, συνεισφορά κατά βούληση, συνιστώμενο ποσόν: 5 ευρώ*. Έπειτα, με μια κίνηση επίσης άκρως βαριεστημένη, ο σκευοφύλακας άδειαζε τις διπλανές μεταλλικές βάσεις πάνω στις οποίες, την προηγούμενη, πολλές εκατοντάδες κεριά σιγοκάηκαν καθώς περνούσαν οι ώρες, αφήνοντας χώρο για μια νέα σειρά από φωτάκια, προσευχές και λόγια ελπίδας που απευθύνονται στην Παναγία. Λίγο αργότερα, ένας άλλος υπάλληλος

θα ερχόταν να αδειάσει τα παγκάρια, που ήταν γεμάτα κέρματα και χαρτονομίσματα, με τη βοήθεια υφασμάτων σάκων ασφαλείας. Παγκάρια παρόμοιων κεριών υπήρχαν σε όλον τον καθεδρικό ναό, διασκορπισμένα σε στρατηγικά σημεία, στη βάση των αγαλμάτων, κάτω από τους εσταυρωμένους, στα παρεκκλήσια που προορίζονται για κατάνυξη. Το πρωινό προμηνηυόταν μεγάλο, και τα δεκαπέντε χρόνια που τον χώριζαν από τη σύνταξη ένας μακρύς δρόμος στρωμένος με δεκάδες χιλιάδες χαρτοκούτια, το καθένα γεμάτο κεριά με την εικόνα της Παρθένου Μαρίας.

Ο Ζεράρ αναστέναξε πριν συνεχίσει το δρομολόγιό του. Όπως κάθε μέρα εδώ και χρόνια, η κυρία Πιπί, απaráλλαχτα εγκατεστημένη στην ίδια καρέκλα κοντά στην Παναγία του Πυλώνα³, φορώντας το ίδιο ψάθινο καπέλο με καρφίτσωμένα λουλούδια από κόκκινο πλαστικό, του έριξε ένα βλέμμα απaráλλαχτα αναστατωμένο και άνοιξε το στόμα της για να του μιλήσει. Όπως κάθε μέρα εδώ και χρόνια, απaráλλαχτα, η κυρία Πιπί άλλαξε γνώμη και αντί για συζήτηση έκανε το σταυρό της. Με λίγη τύχη, θα άφηνε στον Ζεράρ το πρωινό του ώστε να αποτελειώσει το γύρο του. Έπειτα, απaráλλαχτα, η γριά τρελή στο τέλος θα αποκοιμιόταν, αφήνοντας από κάτω της μια γραμμή ούρα που εκείνος θα έπρεπε στη συνέχεια να έρθει να καθαρίσει με τη σφουγγαρίστρα.

Λίγο πιο πέρα, χαιρέτησε δύο καθαρίστριες που τελείωναν το σκούπισμα του βόρειου εγκάρσιου κλίτους, έκανε παρατήρηση σε ένα γκρουπ Κινέζων που κακάριζαν και αντηχούσαν μέσα στο ναό κατά τα άλλα ακόμη ήρεμο αυτήν την ώρα, έπειτα μπήκε, σπρώχνοντας μπροστά του το καρότσι, στο ασπρό-

μαυρο πλακόστρωτο του περιμετρικού διαδρόμου. Τότε ήταν που θυμήθηκε τον συνάδελφό του, τον φύλακα. Κι αμέσως την είδε. Ή μάλλον, μέσα στο μισοσκόταδο, μπόρεσε μόνο να τη διακρίνει.

Η βόμβα ήταν όντως εκεί, στα κατάβραθα του περιστυλίου, εντελώς ακίνητη, μόνη, σαν να ήταν προσεκτικά τοποθετημένη σε εκείνο το στασίδι που βρισκόταν απέναντι από το παρεκκλήσι της Παναγίας των Επτά Θλίψεων. Ο Ζεράρ πλησίασε και άρχισε να αδειάζει το πιο κοντινό καντηλέρι. Τα λιγοστά κεριά που είχαν ανάψει οι πρώτοι επισκέπτες της ημέρας σκόρπιζαν μάλλον σκιά παρά φως, έτσι ξεχώρισε μάλλον μια φιγούρα παρά ένα σώμα, μάλλον ένα προφίλ παρά ένα πρόσωπο. Ήταν ντυμένη με ένα κοντό λευκό φόρεμα, με ύφασμα από τα πιο λεπτά, που ακολουθούσε κολλητά κάθε καμπύλη, κάθε περίγραμμα της σάρκας της. Τα μαύρα της μαλλιά, με κάποιες κυματιστές ανταύγειες να ξεφεύγουν τόπους τόπους, χύνονταν πάνω στους ώμους και το λαιμό της σαν μεταξένιο ποτάμι. Τα χέρια της, ενωμένα σε θέση παιδικής προσευχής, ακουμπούσαν στους γυμνούς της μηρούς. Στα πόδια της, σεμνά σφιγμένα κάτω από το στασίδι σαν πόδια μαθήτριας, φορούσε ένα ζευγάρι ψηλοτάκουνες γόβες, των οποίων η λαμπερή λευκότητα τραβούσε την προσοχή και πρόβαλλε τη χάρη των αστραγάλων, τις αγαλματένιες γάμπες.

Ο Ζεράρ αφαιρέθηκε παρατηρώντας αυτήν την αξιοθαύμαστη φιγούρα, ξεχνώντας, όσο διαρκεί μια στιγμή, τα χαρτοκούτια του με τα κεριά, το καρότσι του, τις φιλονικίες του και τη μονοτονία του επαγγέλματος του σκευοφύλακα. Αμέσως όμως, τον διέκοψαν τα παράσιτα μιας συσκευής, αυτής

που είχε περασμένη στη ζώνη του και φώναζε το όνομά του.

— Φύλακας προς σκευοφύλακα... Ζεράρ;... Ζεράρ, με λαμβάνεις;

— Ναι, σε ακούω. Τι θες;

— Πέρασες να δεις;

— Είμαι μπροστά.

— Είναι πάντα εκεί;

— Πάντα. Φρόνιμη σαν Παναγίτσα.

— Λοιπόν;

— Άκρως εκρηκτική... Είχες δίκιο.

Έβαλε το γουόκι-τόκι πάλι στη θέση του ενώ το γέλιο του φύλακα αντηχούσε ακόμη και έπειτα, σαν να ήταν ενάντια στη θέλησή του, τέλειωσε το καθάρισμα της βάσης των κεριών. Ήδη πίσω του μια χούφτα πιστοί εισέβαλλαν στο ιερό. Η λειτουργία των εννιά θα άρχιζε σε λίγο. Έπρεπε να ετοιμάσει τα απαραίτητα ιερά σκεύη. Εκείνο το πρωινό λειτουργούσε ο πατέρας Κερν, και ο πατέρας Κερν δεν ανεχόταν καμία καθυστέρηση.

Λίγο αργότερα είχε και πάλι την ευκαιρία να μπει στον περιμετρικό διάδρομο. Ένας αυτόματος πωλητής μενταγιόν, με χαραγμένο το *Ave Maria Gratia Plena*, μόλις είχε κολλήσει και μια γεροδεμένη Αμερικανίδα τουρίστρια βασάνιζε το κουμπί επιστροφής χρημάτων. Μέσα στο ιερό, η λειτουργία ακολουθούσε την πορεία της. Με τη μεταλλική και αυστηρή φωνή του ο πατέρας Κερν εκφωνούσε το κήρυγμα της ημέρας, βυθίζοντας τον καθεδρικό ναό σε μια ευσεβή σιωπή. Ενώ άνοιγε το καπάκι του πωλητή μενταγιόν και ενώ τα σφηνωμένα νομίσματα έπεφταν ένα ένα, σαν να έπεφταν στο βάθος ενός κουμπαρά, ο Ζεράρ

τόλησε ένα βλέμμα προς τη νεαρή λευκοντυμένη γυναίκα. Ήταν εκεί, δεν είχε κουνηθεί, τα χέρια της πάντα σφιγμένα πάνω στους λευκούς της μηρούς και οι γόβες της ενωμένες. Έξω, ο ήλιος σηκωνόταν κατακόρυφα πάνω από το παρεκκλήσι και, διαπερνώντας τα βιτρό της Ανατολής, άρχιζε να λούζει το διάφανο πρόσωπο της νεαρής γυναίκας με ένα κόκκινο και μπλε στεφάνι αντάξιο μιας Μαντόνας του Ραφαήλ. Ακίνητη πάνω στο στασίδι, προστατευμένη με μια αλυσίδα που την απομόνωνε από τους επισκέπτες και της έδινε την εμφάνιση ενός ιερού κειμηλίου, προσηλωνόταν στο άγαλμα της Παναγίας των Επτά Θλίψεων με ένα βλέμμα παράξενα κενό.

Ο Ζεράρ ξανάκλεισε τον πωλητή μενταγιόν, έκανε μερικά αβέβαια βήματα προς τη νεαρή γυναίκα στα λευκά, όμως ήδη η Αμερικανίδα τουρίστρια τον είχε προσπεράσει. Έβγαλε ένα χαρτονόμισμα από την τσάντα της και το γλίστρησε στη σχισμή του πάγκου, έπειτα πήρε τέσσερα κεριά και τα έβαλε στη σειρά πάνω στο κοντινό της μανουάλι, πριν τα ανάψει ένα ένα. Το τρεμάμενο φως τους κατάφερε να φωτίσει το πρόσωπο της μαντόνας.

Η τουρίστρια έκανε το σταυρό της, έπειτα πλησίασε το στασίδι. Μέσα από ένα μουρμουρητό χρωματισμένο με βαριά προφορά, ρώτησε τη νεαρή λευκοντυμένη γυναίκα αν ήταν δυνατό να καθήσει δίπλα της για να προσευχηθεί. Εκείνη δεν έκανε τον κόπο να απαντήσει, συνεχώς ακίνητη, με το βλέμμα σαν μαγνητισμένο από το άγαλμα της Παναγίας των Επτά Θλίψεων. Η Αμερικανίδα, αφού επανέλαβε την ερώτησή της και πάλι χωρίς να λάβει απάντηση, τελικά ακούμπησε τα οπίσθια της πάνω στο στασίδι, του οποίου το ξύλο έτριξε κάπως

από την πίεση. Τότε, σαν σε αργή κίνηση, σαν σε εφιάλτη που ήρθε από τα κατάρβαθα της νύχτας, η λευκή μαντόνα κούνησε αργά το κεφάλι. Το πιγούνι της ακούμπησε στο στήθος, έπειτα, μαλακά, σχεδόν με χάρη, ολόκληρο το σώμα της έγειρε προς τα μπρος και σωριάστηκε στο ασπρόμαυρο πλακόστρωτο.

Τότε ήταν που η χοντρή Αμερικανίδα άρχισε να ουρλιάζει.

* * *

— Σίγουρα έσπασε τα μούτρα της όταν η νεκρική ακαμψία άρχισε να υποχωρεί. Μέχρι τότε, στεκόταν πολύ ήσυχη και πολύ τεντωμένη πάνω στο στασίδι της, η πελάτισσά σου.

Ο ιατροδικαστής έβγαλε ένα από τα λαστιχένια γάντια του και έξυσε το κεφάλι του πριν συνεχίσει.

— Να περιμένω τον εισαγγελέα ή να ξεκινήσω αμέσως;

Αντί για απάντηση στην ερώτηση του γιατρού, ο Λαντάρ έβγαλε από την τσέπη του μπουφάν του ένα πακέτο τσιγάρα Gitanes, έφερε ένα στα χείλη του και έπειτα, κοιτάζοντας γύρω του, εγκατέλειψε προς στιγμήν την ιδέα να το ανάψει.

— Δώσε της λίγο χρόνο να διασχίσει το προαύλιο. Είναι που ίσως δεν έχει συνηθίσει να πηγαίνει με τα πόδια, η μικρή αγαπημένη.

— Ξέρουμε ποιος έχει υπηρεσία;

— Ξέρουμε, ναι. Είναι η νεαρή Μιστενγκέ⁴, σήμερα...

— Ποια είναι αυτή;

— Η νεαρή ξανθούλα με τα γυαλιά... Αυτή με τα πόδια που είναι μάλλον σαν καρότσα...

— Η Κάουφμαν;

— Αυτό είναι, ναι, η Κάουφμαν...

— Μικρόσωμη, κρύα σαν παγοκολόνα και άκαμπτη σαν τη Δικαιοσύνη. Στο Δικαστικό Μέγαρο ούτε ένας απ' αυτούς τους λογάδες δεν μπόρεσε ποτέ να τη βγάλει για ένα ποτό.

— Λεσβία; τι λες;

— Δεν το ξέρω. Πάντως, γνωρίζει τις υποθέσεις της σε βάθος. Και σπάνια καθυστερεί.

Σαν ηχώ στην αυθεντία του ιατροδικαστή, θόρυβος γρήγορων βημάτων πάνω σε ψηλοτάκουνα αντήχησαν στο περιστύλιο. Η νεαρή γυναίκα πέρασε μέσα από τη μικρή ομάδα των πραγματογνωμόνων της Αστυνομίας με τις λευκές φόρμες, οι οποίοι περίμεναν ακριβώς την άφιξη της δικαστίνας για να στρωθούν στη δουλειά, έπειτα εκείνη κατευθύνθηκε προς τις ταινίες που σημαδεύουν τον τόπο του εγκλήματος.

— Γιατρέ... Διοικητά Λαντάρ... Κλαιρ Κάουφμαν, αντιεισαγγελέας. Πώς είναι;

Ο γιατρός ξαναφόρεσε το γάντι του.

— Πολύ καθαρή, σχεδόν υπερβολικά. Μπορούμε να πάμε αμέσως εκεί αν θέλετε.

Το πτώμα κειτόταν κάτω από το επιθετικό φως των προβολέων που είχαν στηθεί από την ομάδα των πραγματογνωμόνων. Με μια γρήγορη κίνηση, η Κλαιρ Κάουφμαν έστρωσε το πίσω μέρος της φούστας της πάνω στους μηρούς της και έπειτα γονάτισε κοντά στο σώμα. Το βλέμμα της στάθηκε αμέσως στο λαιμό της νεκρής.

— Στραγγαλισμός;

Ο ιατροδικαστής γονάτισε με τη σειρά του.

— Τα σημάδια είναι αρκετά ευδιάκριτα, ναι. Επίσης το άνω χείλος της είναι ελαφρώς τραυματισμένο και φέρει εκχυμώ-

σεις στους πήχεις, κοιτάζτε. Ο πυροσβέστης που την εξέτασε πρώτος το πρόσεξε αμέσως. Αυτός είναι που κάλεσε την αστυνομία κατά τις δέκα σήμερα το πρωί.

Η αντεισαγγελέας γύρισε προς τον Λαντάρ, που είχε μείνει πιο πίσω.

— Δεν σας κάλεσε κάποιος από εδώ μέσα;

— Πίστεψαν ότι επρόκειτο για μια αδιαθεσία. Σε περίπτωση αδιαθεσίας καλούν την πυροσβεστική.

— Έχουμε κάποια ιδέα για την ταυτότητά της;

— Ούτε τσάντα, ούτε χαρτιά, ούτε κινητό τηλέφωνο. Τίποτα απολύτως.

— Περίεργη ενδυμασία για εκκλησία. Λίγο φανταχτερή. Φανταχτερή και κοντή.

— Αν όλες οι γκόμενες ντύνονταν έτσι για τη λειτουργία, οι εκκλησίες της Γαλλίας θα ήταν ασφυκτικά γεμάτες. Γεμάτες ενορίτες, εννοώ.

— Ενορίτες του είδους σας, διοικητά;

Ο Λαντάρ έχωσε τις γροθιές του στις τσέπες του μπουφάν του. Η δικαστής δεν έκανε τον κόπο ούτε να του ρίξει μια ματιά. Απομακρύνθηκε από τον αξιωματικό με μια κίνηση που φαινόταν αποφασιστική και πλησίασε τον ιατροδικαστή.

— Η ώρα θανάτου, γιατρέ;

— Μετρώ τη θερμοκρασία της και θα σας πω αμέσως, κυρία εισαγγελέα.

Αφήνοντας το γιατρό με το θερμόμετρό του, η Κλαιρ Κάουφμαν και ο διοικητής Λαντάρ επέστρεψαν στο περιστύλιο όπου τους περίμενε ο υπαστυνόμος Γκομπρόβιτς. Μην αντέχοντας άλλο, ο Λαντάρ τελικά έβγαλε έναν αναπτήρα μιας

χρήσης και τον κούνησε πριν ανάψει το τσιγάρο που κρεμόταν ακόμη ανάμεσα στα χείλη του. Ρούφηξε βαθιά, άφησε να βγει ο καπνός από τα ρουθούνια του και έπειτα ρώτησε τον Γκομπρόβιτς με το βλέμμα. Αυτός έβγαλε ένα σημειωματάριο από την πίσω τσέπη του τζην του και αποκρυπτογράφησε τις πρώτες σελίδες, όπου φιλονικούσαν οι λέξεις, τα ερωτηματικά, τα παιδικά σχέδια και οι μουτζούρες.

— Ιδού η έκθεση: σήμερα το πρωί, λίγο πριν τις δέκα, η κοπέλα που ήταν καθισμένη σε ένα στασίδι ξαφνικά έπεσε στο πάτωμα. Ο καθηδρικός ναός κάλεσε τους πυροσβέστες, οι οποίοι έφτασαν μέσα σε πέντε λεπτά και διαπίστωσαν το θάνατο.

Η Κλαιρ Κάουφμαν διέκοψε τον Γκομπρόβιτς.

- Ο καθηδρικός ναός, εν προκειμένω, ποιος είναι;
- Εν προκειμένω, είναι αυτοί εκεί πέρα.

Ο νεαρός υπαστυνόμος είχε στραφεί προς μια μικρή ομάδα που περίμενε υπομονετικά στην άλλη άκρη του περιστυλίου, στο σημείο της εισόδου στο σκευοφυλάκιο: δύο ιερείς, ο ένας από τους οποίους ακόμη με το ράσο της λειτουργίας, περιέβαλλαν έναν άνδρα με μπλε ανοιχτό κοντομάνικο πουκάμισο. Ο Γκομπρόβιτς έγνεψε σε αυτόν τον τελευταίο να πλησιάσει.

- Είναι ο σκευοφύλακας που βρήκε τη νεκρή.

Ο Ζεράρ έπρεπε να πει το όνομα και την ιδιότητά του, έπειτα να απαντήσει στις ριπές ερωτήσεων της αντιεισαγγελέως.

- Εσείς είστε που βρήκατε το θύμα σήμερα το πρωί;
- Ακριβώς.
- Όταν έπεσε καταγής;
- Ακριβώς.

— Εσείς είστε που καλέσατε τους πυροσβέστες;
— Όχι, ο πατέρας Κερν, εκεί πέρα.
— Ο πατέρας Κερν είναι ο ψηλός φαλακρός ή ο κοντός καστανός;

— Ο κοντός καστανός. Αυτός είναι που έκανε τη λειτουργία όταν το κορίτσι με τα λευκά έπεσε από το στασίδι του. Μια Αμερικανίδα τουρίστρια άρχισε να ουρλιάζει και τότε ο πατέρας Κερν βγήκε από το ιερό για να δει τι συνέβαινε.

— Κι αυτήν τη γυναίκα στα λευκά, την είχατε ήδη προσέξει;
— Ήταν εκεί λίγη ώρα.
— Είχε τραβήξει την προσοχή σας;

Ο Ζεράρ έχωσε τα χέρια στις τσέπες του και χαμήλωσε το κεφάλι.

— Δηλαδή, ήταν ντυμένη... Πώς να το πω;

— Με προκλητικό τρόπο; Αυτό είναι;

— Μπορούμε να το πούμε αυτό, ναι. Στο μεταξύ, πολλές κοντές φούστες περνούν από δω το καλοκαίρι. Πάει καιρός που έχουμε σταματήσει να τις διώχνουμε. Αν έπρεπε να απαγορεύουμε την είσοδο στην εκκλησία σε όλες τις τύπισσες που φοράνε κοντά, δεν θα κάναμε και τίποτε άλλο.

— Καταλαβαίνω.

— Καμιά φορά είναι ορισμένες που εμφανίζονται με το πάνω μέρος του μπικίνι. Αυτές τις στέλνουμε να ξαναντυθούν. Σε όλα υπάρχουν όρια, ακόμη κι αν συμβαίνουν λόγω μεγάλης ζέστης.

— Φυσικά. Το θέμα είναι μην και κάποιος από τους ενορίτες του διοικητή Λαντάρ βρεθεί σε καμιά πονηρή έξαψη καταμεσής του καθεδρικού ναού, έτσι δεν είναι;...

Ο σκευοφύλακας έριξε ένα διερευνητικό βλέμμα στον Λα-
ντάρ. Η δικαστής συνέχισε.

— Τη νεαρή γυναίκα με τα λευκά, την είδατε να μπαίνει;
Ή να κάθεται στο στασίδι;

— Όχι.

— Γνωρίζετε μήπως κάποιον από το προσωπικό του κα-
θεδρικού ναού που την είδε να μπαίνει ή να κάθεται; Μήπως
συνοδευόταν;

— Δεν γνωρίζω.

Ο Γκομπρόβιτς συμπλήρωσε.

— Ο φύλακας υπηρεσίας μού είπε πως κι αυτός την είχε
προσέξει. Ούτε κι εκείνος όμως την είδε να μπαίνει, είτε μόνη,
είτε συνοδευόμενη.

— Και πιστεύετε ότι καθόταν εκεί πολλή ώρα;

Ο σκευοφύλακας φάνηκε ενοχλημένος.

— Υποθέτω κάμποση ώρα.

— Θα μπορούσατε να γίνετε λίγο πιο συγκεκριμένος;

— Από την αρχή της μέρας. Λίγο αφότου ανοίξαμε, θα έλε-
γα.

— Και τι ώρα ανοίγει ο ναός;

— Στις οκτώ.

— Πώς είπατε;

— Όλες τις μέρες του έτους ο ναός ανοίγει στις οκτώ. Γιατί;

— Θέλετε να πείτε ότι αυτό το καημένο το κορίτσι έμεινε
σχεδόν δυο ώρες με τα μάτια ορθάνοιχτα, πάνω στο στασίδι,
ανάμεσα σε τουρίστες και εργαζόμενους, χωρίς κανείς να πα-
ρατηρήσει ότι ήταν νεκρό;

— Είναι πολύ πιθανό.

— Είναι πολύ πιθανό; Πώς αυτό είναι πολύ πιθανό;
— Ξέρετε, δεσποινίς, κατά μέσο όρο έχουμε πάνω από πενήντα χιλιάδες επισκέπτες την ημέρα εδώ. Δεν μπορούμε να βάλουμε ένα φύλακα πίσω από κάθε τουρίστα.

— Προφανώς. Είναι πολύ απασχολημένοι με τη δίωξη των μπικίνι. Ωστόσο, αυτή εδώ ήταν με μίνι φούστα, θα έπρεπε να την έχετε παρατηρήσει.

Και πάλι, το βλέμμα του σκευοφύλακα διασταυρώθηκε με του διοικητή της αστυνομίας. Η Κλαιρ Κάουφμαν έστειλε τον Ζεράρ προς το σκευοφυλάκιο του ζητώντας του να παραμείνει στη διάθεση της Δικαιοσύνης. Έπειτα στράφηκε προς τους δύο αξιωματικούς.

— Και η τουρίστρια; Η Αμερικανίδα; Πού είναι; Μπορούμε να της μιλήσουμε;

Ο Λαντάρ τελείωνε το τσιγάρο του, με ύφος κάπως απόμακρο. Ο Γκομπρόβιτς, ο οποίος παρακολουθούσε με τη μύτη του ποδιού το περίγραμμα μιας μαύρης πλάκας, τελικά απάντησε στη δικαστή.

— Έφυγε.

— Έφυγε; Πώς έφυγε;

— Ο καθεδρικός ναός απομάκρυνε τουρίστες και πιστούς αμέσως μόλις έφτασαν οι πυροσβέστες. Προφανώς την Αμερικανίδα την παρέσυρε ο συρφετός.

Η αντιεισαγγελέας ανέβασε τους τόνους.

— Ο καθεδρικός ναός; Επιτέλους... Μα ποιος είναι, ο καθεδρικός ναός;

— Ο καθεδρικός ναός είμαι εγώ.

Από τους δύο ιερείς που στέκονταν λίγα μέτρα παραπέρα,

ήταν ο ψηλότερος και ο πιο ηλικιωμένος που μόλις είχε μιλήσει. Ο γέρος άνδρας με το φαλακρό κρανίο προχώρησε προς την Κλαιρ Κάουφμαν με αυστηρότητα, ντυμένος με ένα κομψό μαύρο σύνολο που μόνο από το ρωμαϊκό κολάρο φωτιζόταν με ένα λευκό σημάδι. Φτάνοντας κοντά στη νεαρή αντιεισαγγελέα, ψηλότερος καμιά τριανταριά πόντους, έσκυψε προς το μέρος της με ένα πρόσωπο ασκητικά αδύνατο, με μάγουλα καλυμμένα από μια γκρίζα γενειάδα κομμένη με φροντίδα.

— Είμαι ο Σεβασμιότατος ντε Μπρασύ, Πρωθιερέας του καθεδρικού ναού της Παναγίας των Παρισίων. Με ποιαν έχω την τιμή, δεσποινίς;

Η αντιεισαγγελέας δήλωσε το όνομα και την ιδιότητά της. Ο αρχιερέας έδειξε έκπληκτος που είχε να κάνει με μια δικαστή με τόσο νεανικό παρουσιαστικό.

— Δεσποινίς, ήδη το έχω ζητήσει από τους κυρίους της αστυνομίας, τους οποίους άλλωστε εκτιμούμε πολύ, θα σας ήμουν ευγνώμων αν με κρατούσατε ενήμερο για την εξέλιξη της έρευνας, μπορώ να πω άμεσα. Ο Καρδινάλιος-Αρχιεπίσκοπός μας αυτή τη στιγμή μετακινείται προς τις Φιλιπίνες. Κατάφερα να επικοινωνήσω μαζί του σήμερα το πρωί και τον ενημέρωσα γι' αυτό το δυσάρεστο ατύχημα...

— Κύριε, μιλάμε για μια ανθρωποκτονία, όχι για ένα ατύχημα.

— Σεβασμιότατος.

— Όσον αφορά στην έρευνα, Σεβασμιότατε, ήδη βάλατε το χέρι σας απομακρύνοντας εκατοντάδες πιθανούς μάρτυρες πριν καν φτάσουν οι ανακριτές...

Ο αρχιερέας συνοφρυώθηκε.

— Δεσποινίς, κατά μέσο όρο περνούν από το ναό της Παναγίας πάνω από πενήντα χιλιάδες επισκέπτες την ημέρα. Μόλις ενημερώθηκα ότι στο εσωτερικό του ναού βρισκόταν ένας άνθρωπος νεκρός, έκρινα σωστό να μην τον κάνω θέαμα σε ορδές Ασιατών οπλισμένων με κάμερες και φωτογραφικές μηχανές. Αυτό το μέρος, δεσποινίς, είναι τόπος προσευχής και περισυλλογής. Βέβαια, είναι επίσης και τουριστικό μνημείο. Πιστέψτε με, είναι στιγμές που λυπούμαστε βαθύτατα για το γεγονός αυτό. Ωστόσο, αυτό που φυσικά δεν είναι και δεν πρόκειται ποτέ να γίνει είναι μια σκηνή μακάβριων θεαμάτων, προς ανάρτηση, στη συνέχεια, στο διαδίκτυο. Νεαρή μου, θα ήθελα να σας κάνω να καταλάβετε ότι ο χώρος στον οποίο βρίσκεστε δεν είναι ένας οποιοσδήποτε συνηθισμένος χώρος όπου θα ανακαλύπταμε το σώμα ενός τοξικομανούς ή μιας πόρνης. Συνεννοηθήκαμε;

Η Κλαιρ Κάουφμαν, με το βλέμμα σηκωμένο προς τον αρχιερέα, προσπαθούσε να πει κάτι. Ο γέροντας, βλέποντας ότι είχε πετύχει το στόχο του, φάνηκε να γλυκαίνει λίγο.

— Θα έχετε την καλοσύνη να μου γνωστοποιήσετε το όνομα του ανακριτή μόλις οριστεί.

Στράφηκε προς τον Λαντάρ και τον Γκομπρόβιτς και τους άπλωσε το χέρι του αποφασιστικό, αλλά θερμό.

— Αντίο, κύριοι. Βασίζομαι σε σας προκειμένου να επιτραπεί να ξανανοίξει γρήγορα ο καθεδρικός ναός και, στο μέτρο του δυνατού, προκειμένου να κρατηθούν μακριά οι δημοσιογράφοι. Ο ναός ήδη αποτελεί στόχο αρκετών επιθέσεων ώστε να μη γίνει ακόμη μία φορά βορά εκείνης της μερίδας του τύπου που είναι εχθρική απέναντί μας. Εννοείται ότι είμαι εξ

ολοκλήρου στη διάθεσή σας για τις ανάγκες της έρευνας και θα κάνω ό,τι μπορώ για να διευκολύνω τη δουλειά σας. Καλή τύχη, διοικητά. Θα είχατε την καλοσύνη να αποφύγετε να καπνίζετε στο εσωτερικό του καθεδρικού ναού.

Ο πατέρας ντε Μπρασύ αποτραβήχτηκε με μεγάλα βήματα, όπως είχε έρθει, με αυστηρότητα και αξιοπρέπεια. Τον ακολούθησε αμέσως ο πατέρας Κερν, που τον περίμενε στην είσοδο του σκευοφυλακίου. Ο Λαντάρ τράβηξε τη γόπα από το στόμα του και πήγε να τη σβήσει στην κοντινότερη γούρνα με αγιασμό. Ο Γκομπρόβιτς τον πρόφτασε, με το χαμόγελο στα χείλη.

— Είδες πώς την έβαλε στη θέση της, τη μικρή εισαγγελέα;

Ο Λαντάρ έβγαλε το πακέτο του και άναψε αμέσως ένα ακόμη τσιγάρο.

— Εσύ τι σκέφτεσαι για το γέρο;

— Θα έλεγε κανείς ότι είναι λίγο σαν εκείνον τον ηθοποιό, τον ψηλό, εκείνον που έπαιζε στα γουέστερν...

— Τον Τζων Γουέην;

— Αυτόν, τον Τζων Γουέην.

— Αφού το λες εσύ. Ο Τζων Γουέην με ράσο. Με γενειάδα και χωρίς μαλλιά.

— Ο ξάδελφός μου έχει ένα γερμανικό ποιμενικό δεκαπέντε ετών που του μοιάζει σαν δυο σταγόνες νερό.

— Ο ξάδελφός σου; Αυτός που κάνει κομπίνες με αυτοκίνητα κοντά στην Πορτ ντε Μπανιολέ⁵;

— Ακριβώς.

— Πηγαίνεις στη λειτουργία καμιά φορά, Γκομπρόβιτς;

— Εγώ; Όχι, γιατί;

Ο ιατροδικαστής μόλις εμφανίστηκε και πάλι. Πήγε κοντά στην αντεισαγγελέα και με ανήσυχο ύφος έγνεψε στους δύο αξιωματικούς της αστυνομίας να πλησιάσουν.

— Εκ πρώτης όψεως, είναι ανάμεσα στις δέκα το βράδυ και τα μεσάνυχτα που συνέβη. Είναι πιθανό να τη μετακίνησαν μετά θάνατον, βρίσκω το σώμα ακόμη αρκετά άκαμπο.

— Να τη σκότωσαν αλλού και έπειτα να την άφησαν εδώ;

— Αν τη σκότωσαν αλλού ή αν τη σκότωσαν εδώ, δεν είμαι ακόμη σίγουρος. Ελπίζω να μπορώ να σας πω περισσότερα μετά τη νεκροψία, κυρία εισαγγελέα.

— Σε κάθε περίπτωση, θα είχε περάσει τη νύχτα πάνω σε αυτό το στασίδι;

— Είναι η πιο πιθανή υπόθεση.

Η δικαστής στράφηκε στον Γκομπρόβιτς.

— Υπάρχει νυχτοφύλακας εδώ;

Ο νεαρός υπαστυνόμος συμβουλευτήκε τις σημειώσεις του πριν απαντήσει.

— Κατοικεί στο ισόγειο του προεσβυτερίου. Τίποτα δεν είδε, τίποτα δεν άκουσε. Είχε πέσει σε χειμερία νάρκη.

— Δεν κάνει περιπολία στο εσωτερικό; Τη νύχτα, θέλω να πω.

— Ποτέ.

— Γιατί; Τον ρωτήσατε;

— Φυσικά, κυρία εισαγγελέα.

— Και;

— Γιατί να κάνει, εφόσον τη νύχτα ο ναός είναι κλειστός;

Αυτό μου απάντησαν, κυρία εισαγγελέα.

— Κατάλαβα. Και σήμερα το πρωί κανείς δεν παρατήρησε

κάτι τη στιγμή που άνοιξαν; Ο φύλακας υπηρεσίας, ο σκευο-φύλακας, οι ιερείς, χωρίς να υπολογίσουμε τις εκατοντάδες τουρίστες που περνούσαν μπροστά της για δυο ώρες χωρίς να δουν πως ήταν νεκρή;

— Εκατοντάδες; Μάλλον χιλιάδες θα έλεγα. Σημείωσα κά-που ότι κατά μέσο όρο μέσα σε αυτόν το ναό παρελαύνουν... Περιμένετε να δω...

— Ναι ξέρω, υπαστυνόμω, πενήντα χιλιάδες επισκέπτες την ημέρα. Καλώς. Διοικητά Λαντάρ, εσείς ξεκινήστε την επι-τόπια έρευνα. Θα δώσουμε τη φωτογραφία του θύματος στον τύπο. Ενημερώστε με όταν θα έχετε κάποιο νέο για την ταυ-τότητά της. Γιατρέ, θα αναλάβετε την εκφορά του σώματος; Σας αφήνω, κύριοι, πρέπει να είμαι στο Δικαστικό Μέγαρο σε λιγότερο από πέντε λεπτά.

Ο γιατρός έβγαλε και πάλι το γάντι και έξυσε το κεφάλι του.

— Κάτι άλλο, γιατρέ;

— Ναι, κυρία εισαγγελέα... Μετρώντας τη θερμοκρασία της πριν λίγο, παρατήρησα μια λεπτομέρεια, η οποία... Για να πω την αλήθεια, είναι πολύ περισσότερο από μια λεπτομέρεια.

— Μη μου πείτε ότι υπέστη σεξουαλική κακοποίηση; Εδώ; Μέσα στον καθεδρικό ναό;

— Κατά κάποιον τρόπο έγινε μάλλον το αντίθετο...

— Δηλαδή;

— Βλέπετε, κυρία εισαγγελέα, το άνοιγμα της κλειτορίδας είναι καλυμμένο με κερί.

— Ξαναπείτε το μου αυτό, γιατρέ...

— Της έχουν φράξει το αιδοίο, μετά θάνατον, με ζεστό κε-

ρί. Και για να γίνω πιο σαφής, κυρία εισαγγελέα: με κερί λαμπάδας.

* * *